

PL/SQL H2

Functies

HOGESCHOOL

Ingebouwde functies

- Bekend vanuit de lessen SQL

Vb `SELECT sysdate FROM dual;`
 `SELECT SUBSTR(last_name, 1, 4) FROM employees;`

Er bestaan functies met of zonder parameters.

Een functie geeft altijd 1 resultaat terug.

Wat is een functie?

- object (bestaat uit statements en PL/SQL-constructies) met een naam
- wordt bewaard in de DB
- code op 1 plaats definiëren en op meerdere plaatsen gebruiken
- retourneert een waarde

Syntax voor de creatie van een functie

Het PL/SQL blok moet minstens 1 RETURN statement bevatten.

```
CREATE [OR REPLACE] FUNCTION function_name
  [(parameter1 [mode1] datatype1, ...)]
RETURN datatype IS|AS
  [local_variable_declarations; ...]
BEGIN
  -- actions;
  RETURN expression;
END [function_name];
```

Voorbeeld: functie zonder parameters

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION sysdate2
```

```
RETURN VARCHAR2
```

Return-type: geen lengte!!

```
AS
```

```
    v_tekst    VARCHAR2(30);
```

Declaratie van variabelen

```
BEGIN
```

Statements

```
    v_tekst := to_char(sysdate, 'fmDay, dd month yyyy');
```

```
    RETURN v_tekst;
```

```
END;
```

```
/
```

PL/SQL Syntax

- Elke instructie eindigt met ;
- Een toekenning gebeurt door :=
- In een PL/SQL blok kan je andere functies oproepen, je hoeft hiervoor geen SELECT-statement te gebruiken (behalve bij groepsfuncties en DECODE).

Vb. v_lengte := LENGTH(v_naam);
 v_rest := MOD(v_lengte, 2);
 v_hoofd := UPPER(v_naam);

- Commentaar toevoegen aan je code:
 - 1 regel: -- dit is 1 lijn commentaar
 - meerdere regels: /* commentaar over meerdere lijnen */

Opmerkingen bij functies

- Een functie heeft (in tegenstelling tot een gewoon PL/SQL blok) altijd een naam. Een gewoon PL/SQL blok noemt men ook wel **een ANONIEM blok**.
- Bij het RETURN-type mag geen lengte meegegeven worden.
- Tussen IS/AS en BEGIN kan je variabelen declareren (zie verder).
- In de body van de functie → minstens 1 return-commando met daarachter de waarde die wordt teruggegeven (van het type zoals hoger beschreven!)
- Functies kunnen van een **argumentenlijst** worden voorzien, door deze argumenten of **parameters** wordt de flexibiliteit vergroot (zie verder).

/ → creatie functie

- de broncode wordt altijd in de data dictionary opgeslagen
- als foutloze code: gecompileerde versie → databank
- als code met fouten:
Melding: ``created with compilation errors'`.`

Hoe fouten opvragen: `show errors`

Functie gebruiken

- Vanuit een andere functie:

in het BEGIN-blok: `v_datum := sysdate2;`

- Vanuit een SQL-instructie:

SQL> `SELECT sysdate2 FROM dual;`

Declaratie en initialisatie van PL/SQL Variabelen

Syntax:

```
identifier [CONSTANT] datatype [NOT NULL]
           [:= | DEFAULT expr];
```

Voorbeelden:

```
v_hiredate    DATE;
v_deptno      NUMBER(2) NOT NULL := 10;
v_location    VARCHAR2(13) := 'Atlanta';
v_comm        CONSTANT NUMBER := 1400;
```

Naamgeving variabelen

- Moet beginnen met een letter
 - Mag letters en getallen bevatten
 - Mag bevatten: dollar teken (\$), underscore, pond teken (£)
 - Maximale lengte is 30 tekens
 - Geen gereserveerde woorden
-
- Opmerking: naam begint met v_

Belangrijkste Scalar Data Types

- CHAR [(maximum_lengte)]
- VARCHAR2 (maximum_lengte)
- LONG
- NUMBER [(precisie, schaal)]
- BINARY_INTEGER
- PLS_INTEGER
- BOOLEAN
- BINARY_FLOAT: sneller, maar minder precies
- BINARY_DOUBLE
- DATE
- TIMESTAMP

Declaratie: %TYPE

verwijzen naar het datatype van een andere variabele

- datatype eerder beschreven variabele
- datatype kolom uit databank

Syntax:

```
identifier    table.column_name%TYPE;  
identifier    other_variable%TYPE;
```

Vb.

v_getal	NUMBER(4,1);
v_getal2	v_getal%TYPE;
v_mndsal	employees.salary%TYPE;

→ dit best doen voor variabelen die hun waarde uit de database krijgen (zie later)

→ enkel het datatype wordt overgenomen, geen default-waarde

Declaratie: default-waarde

- zonder DEFAULT-waarde: NULL
- bij beschrijving NOT NULL of CONSTANT → DEFAULT-waarde verplicht

Vb

v_account	NUMBER(11)	NOT NULL	:= 1200000;
v_bonus	NUMBER(2)	DEFAULT 0;	
v_naam1	VARCHAR2(20)	DEFAULT 'X';	
v_naam2	v_naam1%TYPE	DEFAULT 'Y';	
v_vandaag	DATE	DEFAULT SYSDATE;	
v_gisteren	DATE	DEFAULT SYSDATE - 1;	
v_max	CONSTANT NUMBER(4)	:= 5000;	

2.3 Operatoren

- rekenkundige

** * / + -

- alfanumerieke

||

- vergelijkingen
(levert TRUE, FALSE of UNK op)

= != <> < <= > >=
IS NULL
LIKE
BETWEEN
IN

- logische

AND OR NOT

Oefening 1

Voorbeeld: functie met parameters

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION fulldate  
  (p_date IN DATE)  
  RETURN VARCHAR2  
AS  
BEGIN  
  RETURN TO_CHAR(p_date, 'fmDay, dd month yyyy');  
END;
```

Parameterlijst

(p_tekst
p_sal
...)

naam

p_...

varchar2,
employees.salary%TYPE,

datatype

(geen lengte!!)

Meerdere parameters zijn gescheiden door een komma

Functie gebruiken

- Vanuit een andere functie:

in het BEGIN-blok: `v_tekst := fulldate(v_datum);`

- Vanuit een SQL-instructie:

SQL> `SELECT fulldate(hire_date) FROM employees;`

Oefening 2

Oefening 3a

Voorwaardelijke uitvoering: IF

Syntax:

```
IF condition THEN
    statements;
[ELSIF condition THEN
    statements;]
[ELSE
    statements;]
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSE
    v_categorie := 'middelbaar';
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering: geneste IF

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSE
    IF v_leeftijd > 35 THEN
        v_categorie := 'middelbaar';
    ELSE
        v_categorie := 'jong';
    END IF;
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering: ELSIF

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSIF v_leeftijd > 35 THEN
    v_categorie := 'middelbaar';
ELSE
    v_categorie := 'jong';
END IF;
```


Voorwaardelijke uitvoering: AND en OR

Voorbeeld1

```
IF v_leeftijd > 60 AND status = 'niet werkend' THEN  
    v_categorie := 'gepensioneerde senior';  
END IF;
```

Voorbeeld2

```
IF v_leeftijd < 18 OR status = 'student' THEN  
    v_belastingen := 0;  
END IF;
```

Oefening 3b

Oefening 4

Oefening 5

SELECT Statements in PL/SQL

- Gegevens uit de databank ophalen met een `SELECT` statement.
- Syntax:

```
SELECT  select_list
INTO    {variable_name[, variable_name]...
        | record_name}
FROM    table
[WHERE  condition];
```

- De INTO-clause is verplicht!
- Een query MOET 1 rij ophalen! → WHERE-clausule

SELECT Statements in PL/SQL: voorbeeld

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION get_aantal_dienstjaren
(p_emp_id          employees.employee_id%TYPE)
RETURN NUMBER
AS
    v_hire_date          employees.hire_date%TYPE;
    v_aantal_jaren_dienst NUMBER;
BEGIN
    SELECT hire_date
    INTO v_hire_date
    FROM employees
    WHERE employee_id = p_emp_id;
    v_aantal_jaren_dienst := TRUNC(MONTHS_BETWEEN(sysdate, v_hire_date)/12);
    RETURN v_aantal_jaren_dienst;
END;
```

SELECT Statements in PL/SQL: opmerkingen

- volledige syntax van select statement kan gebruikt worden, incl. WHERE, GROUP BY en HAVING
- meer dan 1 variabele kan gevuld worden
aantal expr. in SELECT = aantal variabelen

Voorbeeld

```
SELECT department_name, SUM(salary)
INTO v_dep_name, v_som
FROM employees JOIN departments USING(department_id)
WHERE department_id = 80;
```

Programming Guidelines

- Maak je code leesbaarder en beter onderhoudbaar:
 - Kies duidelijke namen voor je variabelen
 - Zorg voor een duidelijke inspringing

```
BEGIN
  IF x = 0 THEN
    y:=1;
  END IF;
END;
/
```

```
...
AS
  v_deptno          NUMBER(4);
  v_location_id     NUMBER(4);
BEGIN
  SELECT  department_id,
          location_id
  INTO    v_deptno,
          v_location_id
  FROM    departments
  WHERE   department_name
          = 'Sales';

...
END;
/
```

Functies verwijderen

- Syntax:

```
DROP FUNCTION function_name
```

- Voorbeeld: `DROP FUNCTION get_jaarsal;`
 - Alle privileges betreffende de functie worden mee verwijderd.
 - De `CREATE OR REPLACE` syntax is equivalent aan het verwijderen en opnieuw creëren van de functie. Toegekende privileges i.v.m. de functie blijven bestaan als deze syntax gebruikt wordt.

Opvragen kenmerken (data dictionary)

`desc naam_functie`

→ Overzicht van invoer- en uitvoerparameters van de functie

Voorbeeld

```
SQL> desc netto
FUNCTION netto RETURNS VARCHAR2
Argument Name          Type                      In/Out Default?
-----
P_BRUTO                NUMBER(8,2)              IN
```


Opvragen kenmerken (data dictionary)

Alle informatie over bestaande PL/SQL functies is bewaard in de databank. Je kan hiervoor gebruik maken van volgende Oracle data dictionary views:

- `USER_OBJECTS`: deze view bevat informatie over ALLE databankobjecten van de eigen user, dus alle zelf-gecreëerde tabellen, indexen, sequences, functies,...
- `USER_SOURCE`: hierin zit de code van bepaalde objecten

Opvragen kenmerken (data dictionary)

USER_OBJECTS

belangrijkste kolommen zijn object_name, object_type, created, ...

Voorbeeld om te kijken welke functies aanwezig zijn:

```
SELECT object_name
FROM   user_objects
WHERE  object_type = 'FUNCTION';
```

Opvragen kenmerken (data dictionary)

USER_SOURCE

belangrijkste kolommen zijn name, type, line, text

Voorbeeld om de code van een bestaande functie te bekijken:

```
SELECT text
FROM   user_source
WHERE  name = 'GET_JAARSAL';
```

Oefeningen